



| 24 JANUARI 2019

NAM NIEUWSBRIEF



Sectie 01

Nieuwe buren NAM: pionierende waterstofwijk Hoogeveen

De plannen om een Hoogeveense nieuwbouwwijk van energie te voorzien met waterstof, krijgen steeds meer vorm. Een delegatie van de initiatiefnemers kwam 16 januari naar de naastgelegen locatie van NAM, zelf ook een van de partners.

Komend jaar onderzoeken samenwerkende partijen hoe woningen verwarmd kunnen worden met een waterstof-cv-ketel. Aan deze technologie wordt sinds 2017 gewerkt. Op Ameland is een proef geweest en de technologie zal worden toegepast in tachtig nieuwbouwwoningen in Hoogeveen. "De revolutie begint in Hoogeveen", zei wethouder Erik Giethoorn tijdens het bezoek bij NAM's gasbehandelingslocatie Ten Arlo. Het is uniek in Nederland en zelfs een van de slechts drie projecten op dit gebied ter wereld. Een pas toegekende subsidie van ruim vier ton van het rijk is een welkome steun.



Elektrolyser

Het project is een initiatief van gemeente Hoogeveen, provincie Drenthe, Hanzehogeschool Groningen en verschillende bedrijven, waaronder NAM. NAM werkt mee aan de technologie en op de locatie in Ten Arlo komt mogelijk de elektrolyser. Deze is nodig om met behulp van water en – duurzaam opgewekte – elektriciteit 'groene' waterstof te produceren.

Waterstof in bestaande cv-ketels

De bouw van de wijk Nijstad-Oost gaat begin 2020 van start. Een volgende stap is de 1100 woningen in de wijk Erflanden aansluiten op waterstof en uiteindelijk heel Hoogeveen. Er wordt onderzocht of dit ook kan met bestaande cv-ketels en het bestaande aardgasnetwerk.

De technologie moet vertaalbaar worden naar nieuwe en bestaande woonwijken in de rest van Nederland.

Lees ook het artikel in de [Hoogeveense Courant](#) en vijf vragen en antwoorden over waterstof in het [Dagblad van het Noorden](#).

Feature Article

In deze nieuwsbrief:

In deze nieuwsbrief:

- Nieuwe burens NAM: pionierende waterstofwijk Hoogeveen
- Bedrijven welkom bij NAM voor testen waterzuiveringstechnieken
- Geen afval bij sloop GZI Emmen
- Kick-off onderzoek DeepNL op 7 februari

Bedrijven welkom bij NAM voor testen waterzuiveringstechnieken

NAM wil in of rondom Schoonebeek een testfaciliteit aanleggen om water te zuiveren. Geïnteresseerde ondernemingen kunnen hier hun waterzuiveringstechnieken testen met productiewater van olieveld Schoonebeek. NAM hoopt zo de ontwikkeling van nieuwe waterzuiveringstechnieken te versnellen, als alternatief voor waterinjectie in lege gasvelden.



Tot nu toe wordt het productiewater dat bij oliewinning meekomt uit de diepe ondergrond van Schoonebeek, via een pijpleiding teruggebracht in de ondergrond van Twente. Dat gebeurt in een leeg gasveld in Rossum. Deze waterinjectie wordt wettelijk elke zes jaar geëvalueerd. NAM wilde het echter graag vaker. "De techniek staat niet stil, dus misschien zijn er inmiddels wél technieken om het water te zuiveren", spreekt woordvoerder Kirsten Smit-Mollema de hoop van NAM uit. Vandaar dat adviesbureau Royal HaskoningDHV na het verplichte onderzoek twee jaar geleden, nu al in opdracht van NAM tussentijds de waterinjectie heeft onderzocht. Een van de uitkomsten is echter dat er nog geen zuiveringstechniek voorhanden is die meer milieuvriendelijk is dan de huidige manier van waterverwerking.

Testlocatie productiewater

NAM kijkt daarom nu welke NAM-locatie in of in de buurt van Schoonebeek het meest geschikt is voor de aanleg van een testfaciliteit. Ook zoekt NAM bedrijven die dit laboratorium willen gebruiken voor het testen van milieuvriendelijke manieren om het water te zuiveren.

Lees meer op de [website van NAM](#) of in het artikel van [RTV Drenthe](#).

Geen afval bij sloop GZI Emmen

Een grote schuimblusinstallatie wordt op een kar geladen voor een tweede leven bij Sunoil en tot puin verwerkte gebouwen dienen straks als onderlaag voor een nieuw gebouw of weg. Bij het opruimen van de voormalige gaszuiveringsinstallatie (GZI) van NAM in Emmen gaat vrijwel niets verloren.



Dat er wat te halen viel, was breed bekend gemaakt, vertelt Martin de Boer van NAM. Hij is projectmanager van de ontmanteling van GZI Emmen. Het gaat deels om handel, maar er zijn ook organisaties die gratis iets van hun gading mogen meenemen. Zo gaat de mobiele brandwaterpomp naar Bosbrandweer Noord Nederland en worden metalen trappen hergebruikt in het zwembad in Erica.

Goede koop

"Dat gaat allemaal in goed overleg met VSM Sloopwerken", zegt De Boer. VSM Sloopwerken zorgt samen met SGS Search voor de ontmanteling en verkoopt de materialen, zoals motoren, pompen, leidingen, transformatoren en warmtewisselaars. Nieuwe eigenaren hebben er een goede koop aan. Bovendien hoeft er zo voor hen geen nieuw product gemaakt te worden.

Wat niet in de huidige vorm geschikt is voor hergebruik, wordt afgevoerd en verwerkt voor andere toepassingen.

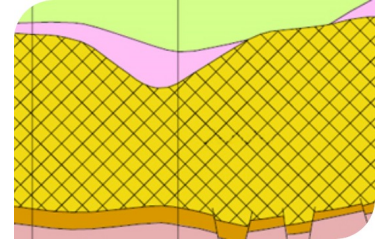
Tweede leven voor terrein GZI

De ontmanteling is eind oktober begonnen en duurt vermoedelijk tot eind 2019. De Boer: "We houden een schoon, vlak terrein over met een weg er omheen en er doorheen, een hekwerk en aansluitingen op het

riool, waterleiding, elektriciteit en de gasleidingen van Gasunie." Ook het terrein krijgt een tweede leven: met verschillende partijen onderzoekt NAM de mogelijkheden voor nieuwe energie om zo een invulling te geven aan de energietransitie. [Groen gas](#) bijvoorbeeld of een [waterstoffabriek](#).

Kick-off onderzoek DeepNL op 7 februari

De kick-offbijeenkomst van onderzoeksprogramma DeepNL vindt 7 februari plaats in Utrecht. Het gaat om een onafhankelijk onderzoeksprogramma van NWO (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek) naar de gevolgen van menselijk ingrijpen in de diepe ondergrond. NAM steunt het onderzoek financieel.



Met DeepNL geeft NWO invulling aan het advies van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) om te zorgen voor een structureel en lange termijn onderzoeksprogramma naar de effecten van mijnbouwactiviteiten. Veel onderzoeken gaan over de gaswinning-gerelateerde problematiek in Groningen.

Tijdens de bijeenkomst presenteren acht projecten hun onderzoeksplannen aan een publiek bestaande uit wetenschappers en andere stakeholders en de DeepNL-programmacommissie. Ook is er aandacht voor de synergie met de onderzoeksprojecten van het Kennisprogramma Effecten Mijnbouw (KEM) en is er ruimte voor een discussie over de toekomstige plannen en mogelijkheden binnen DeepNL. Na afloop komen de projectleiders en de programmacommissie bijeen voor operationele afstemming tussen de projecten.

NAM steunt DeepNL

NAM levert een financiële bijdrage aan DeepNL. NAM onderschrijft dat het programma aantoonbaar onafhankelijk moet zijn en dat het aan de kwaliteitseisen van NWO moet voldoen. Op verzoek van NAM is het contract tussen NAM en NWO openbaar gemaakt. Het is te vinden op de website van NAM bij [Onderzoeksrapporten](#), trefwoord: DeepNL.

Op de website van NAM vindt u eerdere [berichtgeving](#) over het onderzoeksprogramma DeepNL. Ga voor meer informatie over de bijeenkomst naar de [website van NWO](#).

BRON VAN ONZE ENERGIE

WWW.NAM.NL

[Stuur door](#) | [Abonneer](#) | [Nieuwsbrief archief](#) | [Printvriendelijke versie](#)